

MELODISK ANALYSE

– den praktiske rækkefølge – her eksemplificeret ved Jens Vejmand

Opgaveformuleringen hedder:

Foretag en skriftlig melodisk analyse af denne melodi. Melodiens toneart, taktart og ambitus angives i de tre bokse. Den efterfølgende analyse skal indeholde en angivelse af melodiens form og struktur, samt melodiske og rytmiske iagttagelser.

The image shows a musical score for a melody in F major (one flat) and 4/4 time. The melody is divided into four periods, each with numbered measures and labels for phrases or structures:

- Period A (Measures 1-4):** Labeled 'A'. Measure 1 is labeled 'a' and 'forsætning'. Measures 2-3 are labeled 'b' and 'eftersætning'. Measure 4 is labeled 'a'.
- Period A' (Measures 5-8):** Labeled 'A''. Measure 6 is labeled 'b'' and measure 8 is labeled 'c'.
- Period B (Measures 9-12):** Labeled 'B'. Measure 11 is labeled 'c'' and 'sekvensering'. Measure 12 is labeled 'a''.
- Period A'' (Measures 13-16):** Labeled 'A'''. Measure 15 is labeled 'b''.

- 1: Start med det formelle: Toneart, taktart, ambitus og anfører det i de tre bokse.
- Du skal ikke argumentere for tonearten, bare skriv den.
 - Ambitus: Skriv fra tone dit til tone dat, altså en
 - Og ambitus skal angives med korrekt interval (stor/lille none (9), stor/lille decim (10: oktav + tert), undecim (11: oktav + kvart), duodecim (12: oktav+kvint))

Toneart: F-dur; Taktart C = 4/4; Ambitus fra c til f = en undecim

- 2: Form: Inddel melodien i perioder og fraser og indtegn dem i noden – store bogstaver for perioder, små for fraser.
Skriv formen nede i teksten også.

Melodien består af 4 perioder A, A', B, A'' – se markering i noden.
Hver periode kan yderligere inddeles i to fraser.

3. Uddyb formen – behandl hvert formler for sig – altså A, B – perioderne.
- Her skriver du hvordan hver frase er formet, hvilket motiv der måske er, om de bevæger sig trinvist eller springende, osv.
 - er der sekvenser og hvor langt sekvenseres de (se på afstanden mellem starttoner, og angiv i interval)
 - på hvad måde er fraserne forskellige – eller ens ? osv,
 - Tænk også på ud/hjem – typisk ender de fleste af perioderne 'ude', dvs ikke på grundtonen, undtagen den sidste, hvor vi skal hjem og slutte af.
 - Hvor er klimaks og melodiens toptone

Periode A har en bueformet struktur bestående af en opadgående frase **a**, der fungerer som forsætning, samt en nedadgående frase **b**, der fungerer som eftersætning. Frase **a** er karakteristisk ved det indledende kvartspring fra c til f (fra kvinten til grundtonen), efterfulgt af en trinvis opgang, med den karakteristiske punkterede rytme: Frase **b** består rytmisk blot af en trinvis nedadgående fjerdelsbevægelse, som dog starter med et kvartfald.

Periode A' starter identisk med frase **a**, men eftersætningen, frase **b'** bevæger sig aksialt omkring kvinten, **c** som centraltone. Melodien modulerer til dominanttonearten, hvilket indikeres af opløsningstegnet for Bb og hermed introduktionen af ledetonen til C-dur.

Periode B starter nu som en kontrastdel, og samtidig som melodien klimaks på toptonen **f**. Melodisk er strukturen helt kontrasterende idet den overordnede bevægelse i perioden er faldende, og i stedet for de trinvis bevægelser i periode A, er B præget af faldende tertsspring. Frase **c** falder således i en zig-zag melodisk bevægelse fra oktaven f til kvinten c, mens den sekvenserede frase **c'** falder fra seksten til tertsen. **c'** er sekvenseret en terts ned.

Periode A'' afrunder storformen med en lille bue fra grundtonen til kvarten og hjem igen til grundtonen. Periode A'' er frasemæssigt struktureret som A-perioderne, med en opadgående trinvis forsætning – **a'** – efterfulgt af en nedadgående eftersætnings-frase, **b''**, der er næsten identisk med **b**.

Frasen **a'** er dog bemærkelsesværdig ved sin meget lille ambitus – en terts – og ved en overvejende messe-agtig form på tonen g.

Medvirkende til 'hjem'-fornemmelsen er naturligvis at perioden bevæger sig fra grundtonen til kvarten og hjem igen til grundtonen, men også det manglende energiske kvartspring op til grundtonen som karakteriserer **a**-fraserne giver større ro i den sidste periode.

Ambitusmæssig skiller denne periode sig ud ved sin beskedne ambitus – en kvart – hvor A har en none, A' en decim og B en septim.

Tonalitetsmæssig er vi længst 'ude' i slutningen af anden periode A' (sangens midte) hvor opløsningstegnet for H indikerer at vi toneartsmæssigt er skiftet til dominanten – C-dur. Periode B er også decideret 'ude' da dens fraser først slutter på kvinten og dernæst på tertsen. Hjemme på grundtonen er vi naturligvis først til sidst.